

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**H. T. Moraliske Betenckninger, Og Anledninger til et
dydigt Leffnet**

Thott Ottesen, Holger

Oldenburg, 1719

VD18 13387014

Det IV. Capitel. Hvad gafn og nytte modgang sörer med sig.

urn:nbn:de:gbv:45:1-14823

Det IV. Capitel.

Hvad gavn og nytte modgang fører med sig.

Hvorfore vederfares vel gode og fromme Mennsker saa meget ont i verden; Men hvad taler Jeg om Ondt? Intet Ondt kand hendes en from mand; men aldt det / som hannem gaar imod holder hand ickun for en öfvelse og prøve: Thi dyden forgaar og visner uden modgang og modstandere / men da udviises den först hvor stor den er / og hvad den formaar / naar den ved sin taalmodighed lader til siune hvad den monne være. Seer du ikke hvorledes Faderen paa en/og Moderen paa en anden maade haver inseende med deris Börn? Hand vill og befaler at de tiligen skall holdes till det / som de i fremtiden skulle lære / vill derforre ikke tilståde dennem / at de end om hellige Dage skall være ledige og örfislöse Men driver sweden af dennem / ja offte og taarene af deris öyne. Gud haver et faderligt hierte imod os / og den

den elsker hand mest / som hand med Bes-
 sværlighed / forrig og gienvordighed hiems-
 søger / paa det de kand samle den rette
 fuldkommenhed og styrke. Mig synes at
 der er ingen ulyksaligere til i verden end
 den / som ingen ting nogen tid har ganget
 til meen : Thi jo meere gienvordighed og
 pine du her lider / jo større åre og herlig-
 hed har du hissét at forvente / og aldt
 det / som got monne være / forarsager
 modgang og Bedrøvelse. Dem derfor/
 som Gud behager og elsker / dem herder /
 prøfver og øfver hand udi gienvordighed
 og modgang; Men dem / som Hand
 sumts at see igiennem fingre med og spa-
 re / dem bevarer hand fiálne og bløde
 imod det tilstaaendes onde. Men hvor-
 fore hiemsøger da Gud offte den aller-
 frommeste med sygdom forrig og ulykke ?
 Og hvorfor faer den tapperste udi Kris-
 gen det at forrette / som der er størst fare
 hos ? Naar nogen om natte-tide og ufor-
 modendes skall overfalde fienderne med
 List og renker / eller bespeide reisen og
 Benen / eller ogsaa fordrive vagten og
 fiendens For-Troupper / da bliver de For-
 nemste og Mandhafftigste der til af Feldt-
 Herren

Herren udvalde / og dog er der ingen /
 som udstikkes / der siger / at Feldt-
 Herren derudj gjør ilde imod denne; ;
 Men at hand dømmer vel om hannem.
 Saa bør Ogsaa de at sige / som hjem-
 søges med Kaarset. Gud har allene
 holdt os værdige dertil / at hand udj os
 ville forsøge / hvormeget den menneskelige
 Natur kunde udstaae og taale. Og hvad
 er det at forundre sig over / om Gud haar-
 deligen frister og forsøger de freidigste
 Siæle ; Thi naar de bliver vandt ved
 saadant / skall de omsider agte det ringe
 og aldeles intet. Det træ bliver stad-
 fest og sterkest udj Jorden / som af Stor-
 men stedse og ideligen bevegtes : Thi i
 det det rykkes hid og did / da sunter Jor-
 den dis fastere der Omkring / og træet fe-
 ster dis sterkere Rødder. Saaledes kand
 og de / som ere vant til skibs / allerbest
 taale Søen. Bønderne ere haard-hæ-
 dede / og de Soldater / som ere vante
 til at spænde Bue / duer best til at bruge
 udj feltet. Den segter kand aldrig med
 frisk mod komme paa Bladsen at fegte /
 som tilforn aldrig var blesven blaa eller
 blodig ; Men den / som har mist af sit
 Blod ;

Blod / Hvis tander har slangret i hos
vedet af en andens Nafve / den som har
våret traad under foddet / og haft sin
overmand oven paa sig / og dog ikke la-
det modet falde / om hand end var kastet
til Jorden / men er hver gang standet
frimodigere op / end som hand faldt om-
Kuld / den Kand allerbest med fast og sta-
digt haab begifve sig til striden. Indbils-
de dig derfor at Gud siger : Hvad har
J / som søger Eders behag og forløstelse i
det / som ret og billigt er / at klage over
mig. For en deel haver Jeg deris falske
og forgiengelige Gode med Guld besmyk-
ket / og en deel haver Jeg stafferet uden
til met Sølv og Filsbeen / men indvort-
tes er der intet Godt i dennem. De som
i agte for lykkelige / de ere elendige / stin-
kendes og stemme / ja at ligne med des-
res egne vegge / som udvortes allene ere
prydede : Men Eder har Jeg gifvet det
viffe og bestandige Gode som bliver ved
og varer i Eviighed. Saa at jo meere
nogen dette vill betenke og ret ansee / jo
meere skall hand besinde det at være ny-
perligt og got. Det som Jeg haver til-
ladet Eder at være Eder til en prøve /
og

og ligesom til en Ridsell / det skulle I
ikke legge for hart paa hiertet / og det /
som I ellers Selv kunde have lyst til /
det skulle i alt sammen kaste fra Eder :
Thj i skulle ikke beslitte Eder paa udvortes
Helligheds skin / men / det Goede skal
bestaae udi Eders hjerter.

Det V. Capitel.

Imod ald forsaengelig og Jordiske
Bisdom.

Her haver været de / som haver meent
at maand burde randsage om bog-
lige Konster kunde giøre nogen tid
en from og god Mand ; men de hverken
lovet eller tilfiger det / en heller begiærer
at vide af saadant. En *Grammaticus* el-
ler den / som vil tale ret / hand haver om-
hyggelighed for det samme / og dersom
hand gifver sig videre ud / da legger hand
sig effter *Historierne* , og dersom hand
vill gaa høyt derpaa / og ligesom over
maalet / da beslitter hand sig paa at giøre
vers. Men hvilket af aldt dette bereder
nogen vejen til dyden. Hvad findes her /
som